םה א מיי' פט"ו מהל' מאכלות אסורות

הלכה כח סמג לאוין קמא

טוש"ע י"ד סימן קג סעיף

מו ב מיי שם פי"ו הלי

טוש"ע שם סעיף ה [וסי

קכב קעיף בן:

ואן ב סמג שם

ג) פסחים מד: וע"ם מיר

לו: לקמן עה: ע"ש], ד) [בבכורות כג: איתא

דכמיבו. כ) ובמדבר לאו.

חורה אור השלח

1. לא תאכלו כל נבלה

יז. לא ואקלד קל נְבּלְּה לַגַּר אֲשֶׁר בִּשְּׁעֶרִיךְּ תִּתְנָנָה וַאֲכָלְה אוֹ מְכֹר

לְנֶכְרִי בִּי עַם קְרוֹשׁ אַתְּה לַיִּיְ אֱלֹהָיךְ לֹא תְבַשֵּׁל גָיִי בֶּחֲלֵב אִמוֹ:

טעמו ולא ממשו. כגון חלב שנפל לקדרה או חלב שנפל נימוח שאין ממשו בעין: ואם ריבה טעם לפגם. הא ריבה קולא משמע שאע"פ שנפגם מחמת דבר אחר אם הועיל איסור זה לרבות את הפגם מותר: כלישנא בסרא דר"ש בן לקיש. דאין אותר חסירה מלח יתירה מלח:

מדברי כולן נלמד. רב יהודה ורבה בר בר חנה ורב דימי וריש לקיש ורבי אבהו: מכלל דאיכא למאן דאמר כו'. בתמיה. מדאינטריך רב כהנא למימר מדברי כולן נלמד מכלל דאיכא למאן דפליג: יליף מגיעולי עובדי כוכבים. דרחמנא אסרינהו בכלי מדין דכתיבה כל דבר אשר יבא באש וגו' דמשמע הואיל ונשתמש עובד כוכבים בכלי חמין לריך להרתיח כדי שיפלוט גיעול שבלע: לחו נותן טעם לפגם הוח. בתמיה. דהא פשיטא לן כל תבשיל שלו לילה אחד נפגם טעמו ועובר לורתו: כת יומא. שבישל בה עובד כוכבים היום דלא נפגם: ואידך. אי אפשר דלא פגמה פורתא בתבשיל הבא אחריו ואפ"ה אחר רחמנא:

מעמו ולא ממשו אסור ואין לוקין עליו ואם

חייא בלא אסרה תורה אלא קדירה בת יומא דלא לפגם הוא ואידך קדירה בת יומא נמי אי אפשר דלא פגמה פורתא פור"ש מאי מעמא דרתניא בלא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך כל הראויה לגר קרויה נבילה שאיז

שמבשל הזרוע ברוטב ומקלת (א) הירך עמו ושאר האיל חוץ לרוטב והשתא אין הזרוע מתבטל בס' שאין כל כך מן איל עמו ברוטב והשתא איכא טעמא ואפ״ה שרי וההיא דהכא טעמו ולא ממשו מיירי במין במינו דבטל ברובא מדאורייתא כדאמרינן פרק התערובות הבחים דף

עט.) אמור רבנן ברובא כגון מין במינו פי' דמן התורה הוי ברובא אבל מדרבנן הוי בס' כדאמר רב פרק גיד הנשה (חולין דף קא) דהוי בס' ולכך אין לוקין עליו וה"ה דאפילו אם היה טעמו וממשו של איסור בעין דאין לוקין עליו אא"כ מכירו ונקט טעמו ולא ממשו לאשמועינן דאפילו הכי איסורא איכא ועי"ל דנקט הכי משום (ב) דהיינו מילתא דפסיקא היא דאין נריך לפרש אם אינו מכירו דאי הוה נקיט בהאי גוונא טעמו וממשו הוה משמע בפי׳ אפילו אם היה טעם האיסור וממשו בעין ועל כן נקט טעמו ולא ממשו דמילתא דפסיקא היא וטעמו וממשו דלוקין עליו מיירי כמו כן שמכיר ממשו של איסור אבל במין בשאינו מינו הוי טעם גרידה דהורייתה ולוקין . עליו ועוד א״ר אליהו דשפיר מיתוחמא הכא במין בשאינו מינו והכי פירושו טעמו ולא ממשו כגון שאין כזית

דנותן טעם לפגם דאסור גבי שמן של עובדי כוכבים אסור ומפרש טעמא בגמרא משום שוליפתן של כלים אוסרתן אע"ג דסתם כלים אינם בני יומן ולקמן בסוף פירקין (דף עה:) גבי וכולן נשתמשו 10 בהן עד שלא יטביל דמוקי חד ברייתא כמ"ד נותן טעם לפגם אסור וי״ל שרולה למלוא תנא שאמר כן בהדיא ועוד י״ל דה״ק מי איכא מ״ד נותן טעם לפגם אסור כי האי גוונא שאפילו היה האיסור בעין סיה לפגם ולא דמי לשמן דלעיל דשמן אם היה איסור בעין היה לשנח כדפרישית לעיל: **ואידך** קדירה בת יומא גמי אי אפשר דלא פגמה פורתא. ולהכי יליף מיניה ר"מ לאסור פגם בעלמא משמע אבל לר"ש דשרי ס"ל דבח' יומא לא פגמה כלל והא בהא חליא מ"ד נותן טעם לפגם אסור סבר דקדירה בת יותא פגמה פורתא ותאן דשרי פגם סבר דלא פגמה כלל ותימה בפרק אלו עוברין ופסחים דף מד:) פליגי ר"ע ורבנן דר"ע יליף טעם כעיקר מגיעולי עובדי כוכבים ורבנן ילפי ממשרת אבל לא מגיעולי עובדי כוכבים משום דגיעולי עובדי כוכבים חידוש הוא דהא כל נותן טעם לפגם מותר והכא גבי גיעולי עובדי כוכבים אסרה רחמנא ורבי עקיבא סבר לא אסרה תורה אלא קדירה בת יומא דלאו נותן טעם לפגם הוא ורבנן קדירה בת יומא נמי אי אפשר דלא פגמה פורתא הלכך הוי חידוש והשתא כיון דסברי רבנן דהתם דבת יומא נמי אי אפשר דלא פגמה פורתא אם כן נילף מינה בעלמא דפגם אסור כדאמר הכא לרבי מאיר והיכי קאמר התם ורבנן דחידוש הוא דכל נותן טעם לפגם בעלמא מותר ויש לומר דאין הכי נמי דרבנן דהתם סברי דכל נותן טעם לפגם אסור היכא שאם האיסור בעין היה לשבח דילפי לה מגיעולי עובדי כוכבים דפגם פורתא כדאמר התם והא דקאמר התם נותן טעם לפגם בעלמא מותר היינו פגם גמור שגם אם (ד) האיסור בעין הוא פגם דההוא פגם ליכא למילף לאסור מגיעולי עובדי כוכבים דפגמה פורתא דגיעולי עובדי כוכבים אם היה האיסור בעין היה לשבח והא דקאמר גיעולי עובדי כוכבים חידוש הוא אע"ג דלא דמי האי פגם לפגם בעלמא דמותר כדפרישית מ"מ אי לאו דגלי קרא דגיעולי עובדי כוכבים אסור היה מותר מן הדין דמה לי אותו פגם מה לי פגם אחר ואפ״ה אסריה רחמנא וכיון דאסריה רחמנא ילפינן מיהא (ה) דכיולא בו דהיינו פגם שאם היה האיסור בעין היה לשבח וקסברי רבנן דפסחים כמחני׳ דאין מעמידין ושלשה מחלוקת בדבר דר״מ דשמעחין סבר כל נותן טעם לפגם אסור אפילו כשהוא פגום גם כשהאיסור בעין דיליף לה לגמרי מגיעולי עובדי כוכבים ומנבלה לא יליף כלל להתיר משום דמוקי לה למעוטי סרוחה דמעיקרא כדקאמר (י) ור״ש מתיר כל פגם אפיי כשהוא שבח כשהאיסור בעין כיון דהשתא לפגם הוא שרי דיליף לגמרי מנבילה ומגיעולי עובדי כוכבים לא יליף כלל דקסבר קדירה בת יומא שאסרה תורה לא פגמה פורתא ורבנן דפסחים דפליגי ארבי עקיבא סברי דדבר שהוא פגם כשהאיסור בעין שרי דילפינן לה מנבילה אבל פגם דהשתא שאין האיסור בעין עכשיו אמנם היה לשבח כשהאיסור בעין אסור דיליף לה מגיעולי עובדי כוכבים מקדירה בת יומא דפגמה פורתא וכן סוברת מתני׳ דאין מעמידין כרבגן כדפרישית ועי״ל דרבגן דרבי עקיבא דפסחים פרק אלו עוברין היינו ר״ש דשמעתין דשרי כל פגם כדפרישית והא דקאמר התם דקדירה בת יומא פגמה פורתא ולר"ש צ"ל על כרחך דלא פגמה כלל דאי פגמה א"כ ליתסר פגם כדמוכת בשמעתין וכדפרישית י"ל דודאי גם ר"ש מודי דפגמה פורתא ומ"מ לא יליף מיניה לאסור פגם בעלמא כגון שאינה בת יומא דאיכא פגם רבה דפגם רבה מפגם פורתא דבת יומא לא ילפינן הכי סבירא ליה לר"ש ור"מ סבר דילפינן פגם רבה מפגם פורתא ואי כדפירש מעיקרא דפליגי בבת יומא אי פגמה אי לא זה אינו סברא דאם כן נחזי אנן ועוד יש להביא ראיה לזה דמודה רבי שמעון דקדירה בת יומא נמי א"א דלא פגמה פורתא כדפרישית דאי לא פגמה כלל לר"ש גיעולי (י) דכתב רחמנא ל"ל פשיטא כיון דהוי לשבח דמיתסר דטעם

דכרים יד כא

גליון הש"ם בו". ע" בכ" ור"ש מ"מ ובו". ע" ערכין כה ע"כ חוד"ה הבל ירה. ממיהני הא אדכה ובב" וא"ת מה מיבעיה בס "ל דומה מיבעי דסם ס"ל דנפט שמיל דנום מותר וע"כ החילות משוח שבתן אחר במון עדיף במון עדיף במון עדיף במון עדיף במון עדיף במון עדיף במון מברה דנטל"פ מותר מהטוח עכ"פ מדבר דנט מברה דנטל"פ בעון עדיף במירוצה דנטל"פ בעון עדיף במירוצה דנטל"פ בעון עדיף במירוצה דנטל"פ בעון עדיף ובמירוצה במול מפורש ומוה המחלה מווה מבים ומה המחלה לקושייהם ולע"ג:

הגהות הב"ח

(h) תופ' ד"ה א"י כגון וכדי (בעמוד א") כגון מוקלם האיל עמו ושאר. כל במוסב משום דמילתא (c) בא"ד ועי"ל דנקט ומתק: (h) בא"ד ועי"ל דנקט מתק: (b) בא"ד ההדריה בישר האיל עמו באריה בישר האיל שבר הייבול האיל לפגבו (ה) בא"ד להדריה בעין א" השפור בעין א" השפור בעין א" האיסור בעין מיהא לאיסור בעוק מיהא לאיסור בסוביא ור"ש מתיר וכי בסוביא ור"ש מתיר וכי בסוביא ור"ש מתיר וכי בסוביא ור"ש מתיר וכי בסוביא לשבה וכי בסוביא לשבה וכי בסוביא לשבה וכי בסוביא לשבה וכי בסוביל לכגבו לכבל לתנול: (ו) בא"ד בעול לשבה וכי בסוביל לכנב לכבל לתנול: (ו) בא"ד בישר לכובבים לכבל לתנול: (ו)

מוסף רש"י

קדירה בת יומא. שניטל כה הנכרי בו ציום (פחדים מדי) אבל ניטל בה אחמול ככר הפיג בה טעמו בלית לילה ושוב כשפולטו בתבשיל אחר אינו אלא לא שפשר דלא פגבה אפשר דלא פגבה פורתא. מטעם הכלי נפגמה הכליעה (פחחים